ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ
МАМАДЫШСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН
ул.М.Джалиля, д.23/33, г. Мамадыш,
Республика Татарстан, 422190

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
МАМАДЫШ МУНИЦИПАЛЬ
РАЙОНЫНЫҢ БАШКАРМА
КОМИТЕТЫ
М.Җәлил ур, 23/33 й., Мамадыш ш.,
Татарстан Республикасы, 422190

Тел.: (85563) 3-15-00, 3-31-00, факс 3-22-21, e-mail: mamadysh.ikrayona@tatar.ru, www.mamadysh.tatarstan.ru

Постановление **Карар**

№326 от «13» 12 2019 г.

«2020 елга Татарстан Республикасы
Мамадыш муниципаль районында
юл хәрәкәте иминлеген арттыру
максатчан программасы» турында

Россия Федерациясе Хөкүмәтенең «2013-2020 елларда юл хәрәкәте иминлеген арттыру» федераль максатчан программасы Концепциясен раслау турында» 2012 елның 27 октябрендәге 1995-р номерлы күрсәтмәсен, «2013-2020 елларда юл хәрәкәте иминлеген арттыру» Федераль максатчан программасы турында» 2013 елның 3 октябрендәге 864 номерлы РФ Хөкүмәте карарын, Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының «2014 – 2020 елларга Татарстан Республикасында җәмәгать тәртибен тәэмин итү һәм җинаятьчелеккә каршы тору дәүләт программасын раслау турында» 2013 ел, 16 октябрь, 764 нче санлы карарын, «Татарстан Республикасында юл хәрәкәте иминлеген арттыру, юл-транспорт һәлакәтләрен кыскарту һәм алардан килгән зыяннарны киметү чараларын гамәлгә ашыру турында» 2018 елның 17 декабрендәге 1149 номерлы Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты карары үтәү максатларында, Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районы Башкарма комитеты к а р а р б и р ә:

1.«2020 елга Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районында юл хәрәкәте иминлеген арттыру» максатчан программасын (алга таба Программа) расларга. (1 нче номерлы кушымта)

2. Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районы финанс-бюджет палатасына район бюджетын һәм капиталь кертемнәр программасын формалаштырганда Программа чараларын тормышка ашыру өчен акча каран.

3. Тәкъдим итәргә:

- Мамадыш шәһәре һәм авыл җирлекләре башкарма комитетлары җитәкчеләренә, «Мамадыш ЖКУ» җаваплылыгы чикләнгән җәмгыятенә, «Тататвтодор» АҖ Мамадыш филиалына торак пунктларда урам-юл челтәрен һәм юл хәрәкәтен техник җайга салу чараларын сыйфатлы карап тоту буенча чаралар үтәлешен тәэмин итәргә;
- Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районы башкарма комитеты МКУ "Мәгариф бүлегенә" гомуми белем бирү учреждениеләре укучыларын йөртүне гамәлгә ашыручы автотранспорт йөртүчеләрнең һөнәри осталыгы дәрәҗәсенә, мәктәп автобусларының техник халәтенә карата булган таләпләрне арттырырга;

- территориаль инфраструктур үсеш бүлекләренә, Мамадыш муниципаль районы башкарма комитеты МКУ “Мәгариф бүлегенә”, Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районы башкарма комитетының “Яшьләр эшләре һәм спорт бүлеге” муниципаль учреждениесенә, Мамадыш үзәк район хастаханәсенә Программаның үтәлеше турында квартал саен анализ ясарга һәм мәгълүматны һәр айның 5 нче числосына кадәр муниципаль районы башкарма комитетына хәбәр итәргә.

4. Әлеге карарны Интернет мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә һәм Мамадыш муниципаль районының рәсми сайтында Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматы рәсми порталында бастырып чыгарырга.

5. Әлеге карарның үтәлешен үз контролемә алам.

Җитәкче И.М.Дәрҗеманов

Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районы Башкарма комитетының 13.12 2019 ел № 326 карарына 1 номерлы кушымта

Программаның паспорты

Программаның исеме	«2020 елга Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районында юл хәрәкәте иминлеген арттыру» максатчан программасы
Программа эшләү өчен нигезләр	Россия Федерациясе Хөкүмәтенең «2013-2020 елларда юл хәрәкәте иминлеген арттыру» федераль максатчан программасы Концепциясен раслау турында» 2012 елның 27 октябрендәге 1995-р номерлы күрсәтмәсе; «2013-2020 елларда юл хәрәкәте иминлеген арттыру» Федераль максатчан программасы турында» 2013 елның 3 октябрендәге 864 номерлы РФ Хөкүмәте карары, Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының «2014 – 2020 елларга Татарстан Республикасында җәмәгать тәртибен тәэмин итү һәм җинаятьчелеккә каршы тору дәүләт программасын раслау турында» 2013 ел, 16 октябрь, 764 нче санлы карары; «Татарстан Республикасында юл хәрәкәте иминлеген арттыру, юл-транспорт һәлакәтләрен кыскарту һәм алардан килгән зыяннарны киметү чараларын гамәлгә ашыру турында» 2018 елның 17 декабрендәге 1149 номерлы Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты карары
Программаның Дәүләт Заказчысы	Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районы башкарма комитеты
Программаны төп эшләүчеләр	Мамадыш муниципаль районы Башкарма комитетының юл хәрәкәте иминлеген тәэмин итү комиссиясе, район башкарма комитетының инфраструктура үсеше бүлеге, Мамадыш шәһәре Башкарма комитеты, МКУ «Район Башкарма комитетының мәгариф бүлеге»
Программаның максаты һәм бурычлары	- максат булып, 2012 ел белән чагыштырганда, 2020 елга юл-транспорт һәлакәтләреннән үлем-китемне 5 кешегә (28,82 процент) киметү тора; - бурычлар булып түбәндәгеләр тора: 1. Юл хәрәкәтендә катнашучыларның үз-үзен тотышын кисәтү. Юл хәрәкәте өлкәсендә хокук бозуларга карата тискәре мөнәсәбәт формалаштыру максатында пропаганда системасын булдыру;

	2. Балаларны юлларда һәм урамнарда куркынычсызлык кагыйдәләренә өзлексез өйрәтү системасын булдыру. Балаларда юлларда үз-үзеңне тоту күнекмәләрен формалаштыру. Балаларның юл-транспорт травматизмын киметү. 3. Юл хәрәкәте иминлеге торышына социаль һәм икътисадый факторларның йогынтысын анализлау 4. Юл-транспорт һәлакәтләрендә зыян күрүчеләргә ярдәм күрсәтүнең заманча системасын үстерү; 5. Машина йөртү культурасын күтәрү; 6. Транспорт чаралары белән идарә итүгә хокук алу өчен машина йөртүчеләрне әзерләү таләпләрен һәм мондый әзерлекне башкаручы автомәктәпләргә карата таләпләрне арттыру 7. ТР Мамадыш муниципаль районында транспорт һәм җәяүлеләр хәрәкәтен оештыруны камилләштерү. 8. Юллардагы авария хәлендәге участокларны бетерү.
Программаның максатчан индикаторлары һәм күрсәткечләре	- юл-транспорт һәлакәтләрендә һәлак булган кешеләр саны; -юл-транспорт һәлакәтләрендә һәлак булган балалар саны; - социаль куркыныч (юл-транспорт һәлакәтләрендә һәлак булучылар саны, 100 мең кешегә); - транспорт куркынычы (юл-транспорт һәлакәтләрендә һәлак булучылар саны, 10 мең транспорт чарасына)
Программаны гамәлгә ашыру сроклары һәм этаплары	2020 елга.
Еллар һәм чыганаклар буенча бүлеп бирелгән программаны финанслау күләме	Программаны финанслауның гомуми күләме 28,00 млн. сум тәшкил итә:
Программаны тормышка ашыруның көтелгән соңгы нәтиҗәләре һәм социаль-икътисадый нәтиҗәлелек күрсәткечләре	- һәлакәтләр, шул исәптән балалар катнашында, 2020 елга кадәр, 2012 ел белән чагыштырганда, 5 кешегә (28,82 процент); - 2020 елга социаль куркынычны 2012 ел белән чагыштырганда 30,5 процентка киметү; - 2020 елга транспорт белән куркынычны 2012 ел белән чагыштырганда 36,7 процентка киметү.

I. ПРОГРАММА ЮНӘЛДЕРЕЛГӘН ПРОБЛЕМАНЫҢ ХАРАКТЕРИСТИКАСЫ

Мамадыш муниципаль районында автомобиль транспорты белән бәйле юл хәрәкәте куркынычы проблемасы соңгы ун елда җәмгыятьнең юл хәрәкәте ихтыяҗларына туры килмәве, юл хәрәкәте иминлеген тәэмин итү системасы эшчәнлегенең нәтиҗәлелеге җитәрлек булмавы һәм юл хәрәкәтендә катнашучыларның бик түбән дисциплинасы аркасында аеруча кискенләште.

Юл-транспорт һәлакәтләре юл хәрәкәте кагыйдәләрен тупас бозу нәтиҗәсендә килеп чыга, бу исә бик авыр нәтиҗәләргә китерә. Кызганычка каршы, машина йөртүчеләр үзләре экстремаль ситуацияләр тудыра, бу юл-транспорт һәлакәтләре санының артуына китерә, шул исәптән юл хәрәкәтендә катнашучылар һәлак була һәм имгәнә торган аеруча авыр нәтиҗәләргә китерә. Транспорт белән идарә итү, тизлек режимын үтәмәү, тиешле булмаган урында юл аркылы чыгу, каршы як полосага чыгу, интервалны үтәмәү кебек юл бозулар саны да кимеми, үзгәрешсез кала.

Авариялелек белән катлаулы хәл һәм киләчәктә хәлләрнең начараюына тенденцияләр булу күп очракта түбәндәге сәбәпләр белән аңлатыла:

- халыкның даими рәвештә арта баручы мобильлеге;
- җәмәгать транспортында пассажирлар йөртүне киметү һәм шәхси транспортта пассажирлар йөртүне арттыру;
- автомобильләр санын арттыру һәм урам-юл челтәрен озынайту арасындагы заманча транспорт агымнарына исәпләнмәгән диспропорция;
- юл хәрәкәтендә катнашучыларны юл хәрәкәте куркынычсызлыгы таләпләренә битараф булуы;
- җәмгыять тарафыннан юл хәрәкәте иминлеген тәэмин итү буенча чараларга тиешле ярдәм күрсәтелмәү;
- юл хәлен бәяләүдә хаталарга китерә торган машина йөртүчеләрне әзерләүнең җитәрлек дәрәҗәдә булмавы;
- транспорт чаралары белән идарә итү вакытында йөртүчеләрнең канәгатьләнмәслек дисциплинасы, игътибарсызлыгы һәм саксызлыгы;
- юл хәрәкәте иминлеге чараларын техник яктан тәэмин итүдәге җитешсезлекләр, беренче чиратта, юл хуҗалыгының техник дәрәҗәсенә туры килмәве;
- юл хәрәкәтен оештыру чаралары заманча таләпләргә җавап бирми;

Урам юлларын ел әйләнәсе карап тотуны тәэмин итү һәм тендер буенча шәһәрне төзекләндерү өчен 2018 елның 24 декабрендәге 201867306 номерлы Муниципаль контракт төзелгән, аның гомуми суммасы 27 млн. 495 мең сум тәшкил итә.

Чокырларны ямау һәм юл тамгасын төшерү өчен 2019 елның 15 апрелендә «Мамадыш-ЖКУ» ҖЧҖ белән 1 млн 497 мең сумлык контракт төзелгән. 11,5 км озынлыкта горизонталь юл тамгасын төшерү.

Хәзерге вакытта Мамадыш районында урамнарның һәм җирле әһәмияттәге юлларның озынлыгы 633,8 км тәшкил итә, шул исәптән каты өслекле – 371,2 км. А/б өслекле автоюллар өлеше нибары 17,6 гына тәшкил итә %

Юл хәрәкәтен җайга салу 1350дән артык юл билгесе һәм күрсәткечләр белән башкарыла.

Транспорт паркы күләмен арттыру, торак массивларның мәйданын киңәйтү юл хәрәкәте иминлеге проблемасын иң беренче чиратта хәл итү бурычын куя.

Юл төре	Каплау тибы буенча озынлыгы, км				
	Барлыгы	Асфальт-бетон белән капланган, км	Гомуми озынлыкта а/б өслекле автоюллар өлеше	комлы вак таш өслекле, км	грунт белән капланган, км
Федераль автомобиль юллары	44,4	44,4	100 %	-	-
Территориаль автомобиль юллары (Главтатдортранс)	361,4	270,0	74,7 %	53,8	37,6
Муниципаль автомобиль юллары	103,8	18,8	18,1 %	52,5	32,5
Автоюллар буенча барлыгы районның юл-урам челтәре	509,6	333,2	64,9 %	105,3	70,1
Мамадыш шәһәренең юл-урам челтәре	104,7	30,3	28,9 %	46,6	27,8
Авыл торак пунктларының юл-урам челтәре	425,3	62,5	14,7 %	160,5	202,3
Торак пунктлар (муниципаль юллар) арасында район буенча юл-урам челтәре барлыгы	530,0	92,8	17,5 %	207,1	230,1

2019 ел ахырына Татарстан Республикасы Мамадыш районында 15138 берәмлектән артык автотранспорт чарасы теркәлгән, шулардан (89,7 %) шәхси хуҗаларның автомобильләре (2004 елда районда барлыгы транспорт чаралары булган – 4958 берәмлек, шул исәптән шәхси хуҗаларның автомобильләре-3142 берәмлек (гомуми үсеш-4,8 тапкыр).)

Соңгы елларда автопаркның тиз үсеше һәм юл хәрәкәтенә яңа машина йөртүчеләрне һәм ташучыларны күпләп кертү юл хәрәкәте шартларын катлауландыруга китерде: транспорт агымнары артты, Мамадыш шәһәрендә һәм район территориаль юлларында хәрәкәт интенсивлыгы артты.

Урам-юл челтәренең геометрик параметрлары үзгәрешсез калганда, транспорт санының артуы аларның Гомуми Үткәрү сәләте сизелерлек кимүгә китергән. Давыдов, Яңа Завод, Домолазов, Азин, Ленин, Җиңү, Тукай урамнары аеруча интенсив хәрәкәтле урамнар булып тора.

Мамадыш шәһәре өчен иң мөһим бурычларның берсе-нормаль тормыш эшчәнлеге өчен транспорт агымын оптимизацияләү, ул торак пунктның үзәк өлешендә киеренкелекне киметә һәм транспорт белән интенсив җәяүлеләр агымы

кисешми. Автомобиль транспорты саны артуга бәйле рәвештә, район үзәгендә транспорт чаралары саны, урам-юл челтәренең үткәрүчәнлеге, сәүдә һәм административ-иҗтимагый үзәкләр янында транспорт чаралары өчен тукталышлар булу арасында диспропорция көчәйтелә.

Кышкы чорда юл хәрәкәте иминлегенә житди йогынты ясаучы мөһим факторларның берсе-урам-юл челтәренең торышы. Юл-транспорт һәлакәте статистикасы күрсәткәнчә, һәлакәтләрнең 50% ка якыны юл йөрү өлешен тиешенчә карап тотмау аркасында килеп чыга. Урамнарның һәм юлларның үткәрүчәнлеге кими, бу авария килеп чыгуга, пассажирлар һәм йөк ташуларны нигезсез тоткарлауга китерә.

Анализ күрсәткәнчә, кешеләр үлгән яки тән җәрәхәтләре алган юл-транспорт һәлакәтләренең өчтән бер өлеше җәяүлеләрне бәрдерү белән бәйле. Бу төр юл-транспорт һәлакәтләренең күбесе көзге-кышкы чорда күзәтелә. Җәяүлеләрне бәрдерүнең төп өлеше Мамадыш шәһәрендә һәм торак пунктлар аша үтүче магистраль автомобиль юллары участокларында күзәтелә. Җәяүлеләрне имгәнүгә китерә торган юл хәрәкәте кагыйдәләрен бозу очраклары билгеләнмәгән урыннардан юл аркылы чыгу белән бәйле. Иң зур куркынычны җәяүлеләр кичүләре булмаган урыннарда юлның машиналар йөрү өлеше аша чыгу куркыныч тудыра. Җәяүлеләрнең юл хәрәкәте кагыйдәләрен бозуының объектив сәбәпләре булып тора:

- җәяүлеләр өчен юл кичүләренең җитәрлек дәрәҗәдә булмавы;
- автобус тукталышларында тукталыш мәйданчыкларының төзек булмавы;
- тротуарларның булмавы һәм аларны тиешенчә карап тотмау, тәүлекнең караңгы вакытында аларның яктыртылмавы;
- җәмәгать транспорты тукталу урыннарында «автобус тукталу урыны» "5.16 юл билгеләре булмау;»;
- 2.1 «Төп юл», 2.4 «Юл бирегез» юл билгеләренең киселеш зонасында булмавы.

Бу проблеманы хәл итү өчен торак пунктларның барлык магистраль урамнары буйлап урамнарны яктыртып җәяүлеләр өчен ике яклы тротуарлар корырга кирәк. Иске Комазан, Дүсмәт, Олыяз, Малмыжка, Яңа Комазан, Түбән Шүләнгер, Пойкино һәм башка торак пунктларда җәяүлеләр өчен тротуарлар кирәк.

Автотранспорт чараларының артуы урам-юл челтәренең үткәрүчәнлек сәләтенә тискәре йогынты ясаучы тагын бер проблеманы - транспорт чараларын урнаштыру һәм саклау проблемасын ассызыклады. Бу проблема Мамадыш шәһәрендә Күп фатирлы йортлар төзелгән районнарда килеп туды. Хәзерге вакытта район үзәгендә гараж-төзелеш кооперативлары һәм түләүле стационар стоянкалар юк. Шуңа бәйле рәвештә санкцияләнмәгән Төнге автостоянкалар йокы микрорайоннарының барлык ишегалды территорияләрендә дә оештырылган. Әлеге участокларда транспорт чараларының атмосфера һавасы торышына тискәре йогынтысы арта, двигательләр җибәргәндә, янгынга каршы сигнализация керткәндә шау-шу йогынтысы арта, бу шәһәр халкы өчен уңайсызлыклар тудыра. Административ, мәдәни-спорт һәм сәүдә учреждениеләрендә, сәнәгать базарларында машиналарны вакытлыча саклау урыннары белән тәэмин итү проблемасы аеруча кискен тора. Мондый урыннарда транспорт чараларын

урнаштыру өчен урыннар җитмәү машина йөртүчеләрне юл хәрәкәте кагыйдәләрен бозып транспорт чараларын туктатырга мәҗбүр итә, бу исә урамнарның үткәрү сәләтен киметүгә һәм юлларда затор килеп чыгуына китерә. Әлеге җитешсезлек нәтиҗәсендә көндезге сәгатьләрдә Тукай, Ленин, Домолазов, Давыдов урамнарында авария куркынычы булган хәлләр килеп чыга.

Бу шартларда җиңел һәм йөк автомобильләрен парковкалауны оештыру һәм саклау мәсьәләсен хәл итәргә тукталышлар төзү һәм гараж-төзелеш кооперативларын оештыру мөмкинлеге бирәчәк.

Мондый тенденция якындагы елларда саклаunion.

Хәзерге вакытта проблемалы мәсьәләләр - транспорт һәм юл хәрәкәте иминлеге перспективасын исәпкә алып, торак пунктларны планировкалау һәм төзү; транспорт һәм җәяүлеләр агымнарының хәрәкәтен оештыру:

- юл хәрәкәтен җайга салуның техник чараларын камилләштерү;
- юл-урам челтәрен төзекләндерү һәм карап тоту, юл күперләрен төзү һәм ремонтлау;

автотранспорт чараларының техник торышы;
- юл-транспорт һәлакәтләрен кисәтү буенча халык һәм балалар мәктәпкәчә учреждениеләре белән профилактик эш алып бару;

Шулай итеп, әлеге программаны эшләү һәм гамәлгә ашыру зарурлыгы түбәндәге сәбәпләргә бәйле:
- проблеманың социаль-икътисади кискенлеге;
- проблеманың тармакара һәм ведомствоара характеры;
- федераль дәүләт хакимияте органнары, Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнары, җирле үзидарә органнары һәм иҗтимагый институтлар проблемаларын хәл итүгә җәлеп итү зарурилыгы.

Федераль дәрәҗәдәге дәүләт ярдәме Татарстан Республикасында юл хәрәкәте иминлеге проблемаларын нәтиҗәлерәк хәл итәргә мөмкинлек бирә.

Программа-максатчан методны куллану түбәндәгеләрне тормышка ашырырга мөмкинлек бирәчәк:

юл-транспорт һәлакәтләре барлыкка килү сәбәпләрен тикшергәндә фәнни потенциалны үстерү һәм куллану, шулай ук юл-транспорт һәлакәтләрен профилактикалауның нигезләрен һәм өстенлекле юнәлешләрен формалаштыру һәм аларның авыр нәтиҗәләрен киметү;

юл хәрәкәте иминлеген тәэмин итү өлкәсендә Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте башкарма органнары һәм җирле үзидарә органнары эшчәнлеген координацияләү;

чаралар комплексын, шул исәптән зыян күрүчеләр белән юл-транспорт һәлакәтләренең санын киметүче профилактик характердагы чараларны тормышка ашыру һәм юл-транспорт һәлакәтләре нәтиҗәсендә һәлак булучылар санын киметү.

II. Программаның төп максатлары һәм бурычлары

Программаның максаты-юл-транспорт һәлакәтләре нәтиҗәсендә үлем очракларын, шул исәптән 2020 елга, 2012 ел белән чагыштырганда, 5 кешегә (28,82 процент) киметү.

Игълан ителгән максатка ирешү юл хәрәкәте иминлеген тәэмин итү буенча түбәндәге бер-берсен тулыландыра торган өстенлекле бурычларны билгеләүгә системалы якын килүне күздә тота:

- ❖ юл хәрәкәте өлкәсендә хокук бозуларга карата тискәре мөнәсәбәт формалаштыру максатында халыкка пропаганда йогынтысы системасын булдыру;
- ❖ балаларда юлда куркынычсызлык күнекмәләре формалаштыру;
- ❖ машина йөртү культурасын күтәрү;
- ❖ юл-транспорт һәлакәтләрендә зыян күрүчеләргә ярдәм күрсәтүнең заманча системасын үстерү;
- ❖ транспорт чаралары белән идарә итүгә хокук алуга машина йөртүчеләрне әзерләүгә карата таләпләрне һәм мондый әзерлекне гамәлгә ашыручы автомәктәпләргә карата таләпләрне арттыру.

Программаның бурычлары эшчәнлек юнәлешләренең координацияләнгән системасын булдырырга һәм аларның районда юл-транспорт травматизмын киметү буенча детальләштерә торган чараларын гамәлгә ашырырга, шулай ук аларны тәэмин итәргә мөмкинлек бирәчәк:

- юл хәрәкәтендә катнашучыларның грамоталы, җаваплы һәм куркынычсыз үз-үзләрен тотышы өчен шартлар тудыру;
- ресурслар белән функциональ идарә итү принцибыннан эшчәнлекнең конкрет юнәлешләрен проектлы финанслауга күчү;
- Программа чараларын гамәлгә ашыруга, муниципаль берәмлекләр һәм дәүләтнеке булмаган оешмаларны актив җәлеп итү;
- граждан җәмгыятен җәлеп итеп, барлык кызыксынган яклар катнашында дәүләт, муниципаль һәм хосусый секторларда хезмәттәшлек һәм партнерлык.

Программаның максатларына ирешүне еллар буенча бәяләү Программаның түбәндәге максатчан индикаторларын һәм күрсәткечләрен кулланып гамәлгә ашырыла:

- ➢ юл-транспорт һәлакәтләрендә һәлак булган кешеләр саны;
- ➢ юл-транспорт һәлакәтләрендә һәлак булган балалар саны;
- ➢ социаль куркыныч (юл-транспорт һәлакәтләрендә һәлак булучылар саны, 100 мең кешегә);
- ➢ транспорт куркынычы (юл-транспорт һәлакәтләрендә һәлак булучылар саны, 10 мең транспорт чарасына).

Программаның максатчан индикаторлары һәм аны тормышка ашыру еллары буенча күрсәткечләре 1 нче кушымтада китерелгән.

2020 елда түбәндәге чараларны тормышка ашыру планлаштырыла:

- ✓ юл-транспорт һәлакәтендә зыян күрүчеләргә медицина ярдәме күрсәтү мөмкинлеген һәм сыйфатын киметә торган иң авыр факторларның йогынтысын киметү;
- ✓ юл хәрәкәте куркынычсызлыгы проблемаларына иҗтимагый мөнәсәбәтне үзгәртү;

III. Программа чаралары исемлеге

Программа чараларын финанслау муниципаль берәмлекләр һәм бюджеттан тыш чыганаклар хисабына гамәлгә ашырыла.

Программаны район бюджеты акчалары исәбеннән финанслау күләмнәре фараз характерында була һәм чираттагы финанс елына район һәм шәһәр бюджетын формалаштырганда, реаль мөмкинлекләрдән чыгып, билгеләнгән тәртиптә ел саен төгәлләштерелергә тиеш.

2012 елда юл-транспорт һәлакәтләре нәтиҗәсендә һәлак булган затлар саны күрсәткеченең әһәмиятен анализлау, әлеге күрсәткечнең юл-транспорт һәлакәтләрен китереп чыгаручы факторлар буенча структур анализ һәм 2021 елга кадәр аварияләр динамикасы фаразлары нигезендә Мамадыш муниципаль районында юл-транспорт һәлакәтләренә бәйле вәзгыятьне яхшыртырлык кушымтада бәян ителгән түбәндәге чаралар билгеләнгән:

1. Үлем ихтималы аеруча югары булган юл - транспорт һәлакәтләрен булдырмау.

Әлеге юнәлеш буенча эшчәнлек юл хәрәкәте буенча белемнәр һәм күнекмәләр формалаштыруны, юл-транспорт һәлакәтләренә потенциаль китерелә торган хәлләр турында мәгълүмат бирүне, юлларда йөрү культурасын арттыруны, социаль-хокукый нормаларны һәм юлда хокукый нигилизмны санга сукмау фактларына карата түземсезлек тудыруны, транспорт чараларын йөртүчеләрне әзерләү системаларын камилләштерүне һәм үстерүне, юл хәрәкәте кагыйдәләре таләпләрен үтәүне тәэмин итүне күздә тота.

Юл хәрәкәтендә катнашучыларның куркыныч үз-үзләрен тотышын кисәтү системасын үстерүгә юнәлдерелгән чаралар 2 номерлы кушымтаның I бүлегендә китерелгән;

2. Балаларның юл хәрәкәтендә куркынычсыз катнашуларын тәэмин итү. Әлеге юнәлеш буенча эшчәнлек балаларны һәм яшүсмерләрне юл хәрәкәте кагыйдәләренә өйрәтүне, балаларда юлларда куркынычсызлык күнекмәләрен формалаштыруны, балаларның юл хәрәкәтендә катнашу дисциплинасын ныгытуны һәм тикшереп торуны, балаларның юл хәрәкәтендә куркынычсыз катнашу шартларын булдыруны күздә тота.

Балаларның юл хәрәкәтендә куркынычсыз катнашуларын тәэмин итүгә юнәлдерелгән чаралар 2 нче кушымтаның II бүлегендә китерелгән;

3. Юл-транспорт һәлакәтләрендә авыр җәрәхәт алуларның кимүе.

Балаларның юл хәрәкәтендә куркынычсыз катнашуларын тәэмин итүгә юнәлдерелгән чаралар 2 номерлы кушымтаның III бүлегендә китерелгән;

4.Юл хәрәкәте иминлеген арттыру буенча эшчәнлек белән идарә итү системасын камилләштерү.

Әлеге юнәлештәге эшчәнлек юл хәрәкәте кагыйдәләрен үтәүне контрольдә тотуның заманча чараларын гамәлгә кертүне, юл хәрәкәтендә катнашучылар тарафыннан юл хәрәкәте кагыйдәләрен автомат режимда эшләүче махсус техник чаралар кулланып, юл хәрәкәте кагыйдәләрен үтәүне тәэмин итүне күздә тота.

Юл хәрәкәте иминлеген тәэмин итү өлкәсендә контроль-күзәтчелек эшчәнлеген камилләштерүгә юнәлдерелгән чаралар 2 номерлы кушымтаның IV бүлегендә китерелгән.

5. Юл-транспорт һәлакәтләрендә зыян күрүчеләргә ярдәм күрсәтүнең заманча системасын үстерү.

Бу юнәлеш буенча эшчәнлек юл-транспорт һәлакәтләрендә зыян күрүчеләргә медицина ярдәме күрсәтүнең оперативлыгын һәм сыйфатын тәэмин итүне, медицина учреждениеләренең территориаль дәрәҗәдә үтемлелеген тәэмин итүне, юл-транспорт һәлакәтләрендә зыян күрүчеләргә ярдәм күрсәтүдә катнашучы хезмәтләрне координацияләү дәрәҗәсен күтәрүне, юл-транспорт һәлакәтләрендә зыян күрүчеләргә беренче ярдәм күрсәтү өлкәсенә яңа технологияләр кертүне күздә тота.

Юл-транспорт һәлакәтләрендә зыян күрүчеләргә ярдәм күрсәтү системасын үстерүгә юнәлдерелгән чаралар 2 нче кушымтаның V бүлегендә китерелгән;

4. Программаны гамәлгә ашыру механизмы

Программаны ресурслар белән тәэмин итүне планлаштырганда финанс-бюджет өлкәсендә төрле дәрәҗәләрдәге реаль хәл, аварияләрнең торышы, юл хәрәкәте иминлеген тәэмин итү проблемасының югары икътисадый һәм социаль-демографик әһәмияте, шулай ук федераль ярдәм булганда аны хәл итү мөмкинлеге исәпкә алынды.

Программа чараларын финанслау җирле бюджет һәм бюджеттан тыш чыганаклар хисабына башкарылачак.

Программа буенча финанслауның гомуми күләме 28,000 млн. сум тәшкил итә, шул исәптән:
район бюджеты 28,000 млн. сум.

Юнәлешләр буенча программаны финанслау күләме 3 номерлы Кушымтада китерелгән.

Программа чараларын үтәү түбәндәгеләрне киметергә мөмкинлек бирәчәк:

- һәлакәтләр, шул исәптән балалар катнашында, 2020 елга кадәр, 2012 ел белән чагыштырганда, 5 кешегә (28,82 процент);;
- 2020 елга социаль куркынычны 2012 ел белән чагыштырганда 30,5 процентка киметү;
- 2020 елга транспорт хәвефен 2012 ел белән чагыштырганда 36,7 процентка киметү.

5. Программаның икътисадый, социаль һәм экологик нәтиҗәлелеген бәяләү

Программаны гамәлгә ашыруның нәтиҗәлелеге юл хәрәкәтендә катнашучыларның гомерен саклап калудан һәм юл-транспорт һәлакәтләреннән һәм алардан килгән зыянны булдырмаудан гыйбарәт. Программаның нәтиҗәлелеге аерым программа чараларының нәтиҗәлелеген интеграль бәяләү буларак билгеләнә, шул ук вакытта аларның нәтиҗәлелеге куелган максатка ирешелгән нәтиҗәләргә һәм максатчан индикаторларның һәм Программа күрсәткечләренең әһәмиятенә туры килү-килмәүдән чыгып бәяләнә.

Программаның бюджет нәтиҗәлелеге чараларны гамәлгә ашыруның җирле бюджетларның керемнәренә һәм чыгымнарына йогынтысын чагылдыра. Программаны гамәлгә ашыруның социаль-икътисадый нәтиҗәлелеге икътисадый һәм финанс күрсәткечләренең яхшыруын характерлаучы сыйфатлы һәм сан параметрлары, шулай ук демографик хәлнең яхшыруына (үлүчеләр саны, шул исәптән балалар үлеме) йогынты ясаучы күрсәткечләр белән күрсәтелә, программа чараларын тормышка ашыру нәтиҗәсендә халыкның үлеменнән социаль-икътисадый зыянны киметү.

Программаның экологик нәтиҗәлелеге юл-транспорт һәлакәтләренең санын киметү, бигрәк тә куркыныч йөк ташуны гамәлгә ашыручы транспорт чаралары катнашында, транспорт чараларына техник карауларны сыйфатлы итеп үткәрү, экологик транспорт һәм ягулыкны куллануны пропагандалау программ чараларны гамәлгә ашыру нәтиҗәләре белән тәэмин ителгән.

«2020 елга Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районында һәм Мамадыш шәһәрендә Юл хәрәкәте иминлеген арттыру» максатчан программасында кулланыла торган кыскартулар.

Кыскартылган исем	Тулы исеме
ДТП	Юл хәрәкәте иминлеге
ДТП	Юл-транспорт һәлакәте
ДДТТ	Балалар юл-транспорт травматизмы
ДТП	Юл-транспорт травматизмы
Татарстан Республикасы буенча Россия ЭЭМ	Россия Эчке эшләр министрлыгының Татарстан Республикасы буенча идарәсе
ПДД	Юл йөрү кагыйдәләре
ПСО	Эзләү-коткару отряды
Программа	"2020 елга Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районында юл хәрәкәте иминлеген арттыру"максатчан программасы»
ТС	Транспорт чаралары
ЮХИДИ бүлеге	Юл хәрәкәте иминлеге дәүләт инспекциясе бүлеге
ФЦП	Федераль максатчан программа

«2020 елга Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районында юл хәрәкәте иминлеген арттыру» максатчан программасына 3 нче кушымта

Максатчан индикаторлар һәм "2013 - 2020 елларда юл хәрәкәте куркынычсызлыгын арттыру" федераль максатчан программасы күрсәткечләре

		Үлчәү берәмлеге	2012 ел	2013-2020 елларда барлыгы	Шул исәптән							
					2013 ел	2014 ел	2015 ел	2016 ел	2017 ел	2018 ел	2019 ел	2020 ел
1	Юл-транспорт һәлакәтләрендә һәлак булган кешеләр саны	кеше	18		18	18	17	17	15	15	14	13
	2012 елга карата үзгәреш	%			-1,47	-2,64	-4,2	-5,33	-12,86	-18,58	-24,01	-28,82
	2012 елга карата үзгәреш	кеше			0	0	1	1	3	3	4	5
2	Юл-транспорт һәлакәтләрендә һәлак булган балалар саны	кеше		0	0	0	0	0	0	0	0	0
	2012 елга карата үзгәреш	%			0,53	-4,15	-7,23	-0,7	-15,74	-21,38	-28,19	-28,4
	2012 елга карата үзгәреш	кеше		0	0	0	0	0	0	0	0	0
3	Социаль куркыныч (100 мең кешегә булган һәлак булучылар саны)	кеше										
	2012 елга карата үзгәреш	%			-1,5	-3,5	-5,5	-7,5	-10,5	-21,0	-27,5	-30,5
	2012 елга карата үзгәреш	кеше										

4	Транспорт куркынычы (10 мең транспорт чарасына туры килгән һәлак булучылар саны.)	кеше			17,4	16,6	15,0	14,4	12,2	11,6	10,4	9,2
	2012 елга карата үзгәреш	%			-0,16	- 0,33	- 3,61	-6,56	12,62	-28,03	34,75	-36,07
	2012 елга карата үзгәреш	кеше										
	Нәтиҗәләрнең чагыштырмасы (һәлак булучылар саны 100 зыян күргән кешегә карата)	-			9,6	10	10,3	10,5	10,7	10,9	11,2	11,4

«2020 елга Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районында юл хәрәкәте иминлеген арттыру» максатчан программасына 3 нче кушымта

Юл тәртибендә катнашучыларның куркыныч тотышын кисәтү системасын үстерүгә юнәлдерелгән чаралар

(млн. сум))

№ ФМП буенча номеры	Чараның исеме	Башкару вакыты	Финанслауның гомуми күләме	Финанслау		Үтәү өчен җаваплы	Искәрмә
				җирле бюджет акчалары хисабыннан	бюджеттан тыш чыганаклар акчалары исәбеннән		
1	2	3	4	5	6	7	8
	Максат: юл-транспорт һәлакәтләреннән үлүчеләр һәм зыян күрүчеләр белән юл-транспорт һәлакәтләреннән үлүчеләр санын киметү						
	Һәлак булу ихтималы аеруча югары булган юл-транспорт һәлакәтләренә юл куймау						

1.1.	Юл хәрәкәтендә катнашучылар тарафыннан юл хәрәкәте иминлеген тәэмин итү өлкәсендә билгеләнгән нормаларның һәм кагыйдәләрнең үтәлешен контрольдә тотуны тәэмин итәргә	2020 ел	матди чыгымнар сыз			Мамадыш муниципаль районы БК юл хәрәкәте иминлеген тәэмин итү комиссиясе	
1.2.	Татарстан Республикасы муниципаль берәмлекләрендә юл хәрәкәте кагыйдәләрен бозуларны видеофиксацияләү үзәкләре төзү (модернизацияләү) һәм җиһазлау буенча республика программасында катнашырга һәм аларның эшчәнлеген тәэмин итәргә	2020 ел	матди чыгымнар сыз			Муниципаль район башкарма комитетының юл хәрәкәте иминлеген тәэмин итү комиссиясе	
	2. Балаларның юл хәрәкәтендә куркынычсыз катнашуларын тәэмин итү						
2.1.	Мәктәпкәчә белем бирү учреждениеләрендә һәм башлангыч мәктәптә юл хәрәкәте куркынычсызлыгы күнекмәләренә мәҗбүри өйрәтүне кертү		матди чыгымнар сыз			«Район башкарма комитетының мәгариф бүлеге " МКУ башкарма комитеты»	
2.2.	Юл хәрәкәте иминлеген пропагандалау буенча чараларны тормышка ашыру (мәктәпләрдә юл хәрәкәте иминлеге стендлары, конкурслар, юл хәрәкәте кагыйдәләре буенча викториналар үткәрү))		матди чыгымнар сыз			МКУ " Район Башкарма комитетының мәгариф бүлеге»	

2,3.	Белем бирү учреждениесенең һәм балалар оешмаларының" юл куркынычсызлыгы паспортларын " булдыру һәм яңарту"	2020 ел	матди чыгымнар сыз			Юл хәрәкәте иминлеген тәэмин итү комиссиясе, район башкарма комитетының мәгариф бүлеге»	
2.4.	Балалар арасында юл-транспорт травматизмын профилактикалау буенча эшне оештыру буенча иң яхшы белем бирү учреждениесендә район конкурсын уздыру	2020 нче ел	матди чыгымнар сыз			Район башкарма комитеты, район башкарма комитетының мәгариф бүлеге»	
2.5.	Мәктәпләрдә "Юл хәрәкәте иминлеге яшь инспекторы" түгәрәкләре оештыру	2020 ел	матди чыгымнар сыз			Район башкарма комитетының мәгариф бүлеге «МКУ юл хәрәкәте иминлеген тәэмин итү комиссиясе»	
2.6	Шәһәрнең муниципаль белем бирү учреждениеләре арасында "Куркынычсыз тәгәрмәч" хәрәкәте яшь инспекторларының шәһәр конкурсын үткәрү	2020 ел	матди чыгымнар сыз			Муниципаль район башкарма комитетының «мәгариф бүлеге " МКУ юл хәрәкәте иминлеген тәэмин итү комиссиясе»	
2.7.	Муниципаль гомуми белем бирү учреждениеләре укучылары тарафыннан яктылыкны кире кайтаручы фликерлар куллануга мониторинг уздыру	2020 ел	матди чыгымнар сыз			Муниципаль район башкарма комитетының «мәгариф бүлеге» "МКУ, юл хәрәкәте иминлеген тәэмин итү комиссиясе	
2.8.	Башлангыч сыйныфы укучылары арасында яктылык кайтаручы җайланмалар әзерләү һәм тарату	2020 ел	матди чыгымнар сыз			МКУ " Район Башкарма комитетының мәгариф бүлеге»	

2.9.	Балаларда юл хәрәкәтендә имин катнашу күнекмәләрен формалаштыру өлкәсендә мәгариф учреждениеләренең, өстәмә белем бирү системасы учреждениеләренең һәм мәктәпкәчә мәгариф учреждениеләренең укытучылар составы квалификациясен күтәрергә	2020 ел	матди чыгымнарсыз			МКУ " Район Башкарма комитетының мәгариф бүлеге»	
	3. ДТПда җәрәхәтләрнең авырлыгын киметү						
3.1	Муниципаль юл фонды акчасы хисабына торак пунктларның юл-урам челтәрен норматив хәлгә китерү:	2020 ел	25,800	25,800		Мамадыш районы башкарма комитеты	
4. Арттыру буенча эшчәнлек белән идарә итү системасын камилләштерү юл хәрәкәте куркынычсызлыгы							
4.1.	Хәрәкәт тизлеген чикләү билгеләре кую, юл тамгалары төшерү, ясалма тигезсезлекләр җиһазлары урнаштыру, чокырлар ремонтлау.	2020 ел	1,700	1,700		Мамадыш районы башкарма комитеты	
4.2.	Мамадыш шәһәре урамнары буйлап урам утларын урнаштыру	2020 ел	0,500	0,500		Мамадыш районы башкарма комитеты	
4.3.	Юл хәрәкәте иминлеген тәэмин итү буенча район комиссиясе утырышларын даими үткәрүне тәэмин итү һәм комиссия карарларының үтәлешен контрольдә тоту	2020 ел	матди чыгымнарсыз			Комиссия рәисе	

4.4.	Төрле яшь категорияләрендәге юл хәрәкәтендә катнашучыларның үз-үзләрен тоту культурасын пропагандалау буенча тематик тапшырулар булдыру	2020 ел	матди чыгымнарсыз			Район башкарма комитетының юл хәрәкәте иминлеген тәэмин итү комиссиясе "район башкарма комитетының мәгариф бүлеге»	
4.5.	Видео булдыру - һәм телевизион мәгълүмат- пропаганда продукциясе, тышкы социаль реклама (баннерлар, тарту) оештыру, шулай ук материалларны массакүләм мәгълүмат чараларында, җәмәгать транспортында, кинотеатрларда урнаштыру һ.б.	2020 ел	матди чыгымнарсыз			Район башкарма комитетының юл хәрәкәте иминлеген тәэмин итү комиссиясе «район башкарма комитетының мәгариф бүлеге»	
4.6.	Юл хәрәкәте иминлеге темасын яктыртучы журналистлар һәм хезмәткәрләр өчен гамәли дәресләр, семинарлар, мастер-класслар үткәрү	2020 ел	матди чыгымнарсыз			Комиссия рәисе	
4.7.	"Җәяүле", "Автобус", "Игътибар-балалар", "Бозлавык", "Трактор", "Автомобиль" массакүләм мәгълүмат чараларын даими рәвештә хәрәкәт куркынычсызлыгы айлыкларында уздыру"	2020 ел	матди чыгымнарсыз			Комиссия рәисе	

4.8.	Массакүләм мәгълүмат чараларында юл хәрәкәте иминлеген тәэмин итүгә юнәлдерелгән реклама һәм башка куркынычсызлык проблемаларына уңай мөнәсәбәт тудыра торган социаль реклама урнаштыру.	2020 ел	матди чыгымнарсыз			Комиссия рәисе	
	5. ДТПда зыян күрүчеләргә ярдәм күрсәтүнең заманча системасын үстерү						
5.1.	Юл-транспорт һәлакәте нәтиҗәләрен бетерү процессларын норматив-хокукый һәм мәгълүмати-аналитик тәэмин итүне камилләштерү буенча чаралар комплексын гамәлгә ашыруга юнәлдерелгән оештыру-техник чараларны гамәлгә ашыру	2020 ел	матди чыгымнарсыз			Мамадыш районы башкарма комитеты	
	Барлыгы:		28,000	28,000			

«2020 елга Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районында юл хәрәкәте иминлеген арттыру» максатчан программасына 3 нче кушымта

2020 елга Татарстан Республикасы Мамадыш муниципаль районында "Юл хәрәкәте иминлеген арттыру" максатчан программасын финанслау күләмнәре

(млн. сум))

	Муниципаль берәмлек бюджеты акчалары
	Барлыгы
Үлем -китем очраклары аеруча югары булу ихтималы булган юл-транспорт һәлакәтләренә юл куймау	
Балаларның юл хәрәкәтендә куркынычсыз катнашуларын тәэмин итү	
3. Юл-транспорт һәлакәтләрендә авыр җәрәхәт алуларның кимүе.	25,800
Юл хәрәкәте иминлеген арттыру буенча эшчәнлек белән идарә итү системасын камилләштерү	2,200
5. ДТПда зыян күрүчеләргә ярдәм күрсәтүнең заманча системасын үстерү	
Барлыгы:	28,00